

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 1

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 1. – 790 с.

ISBN 978-617-8263-39-3

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У першому томі збірника містяться наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їхньому конституційному вимірі, у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-39-3 (т. 1)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

ГЕНДЕРНЕ ПРАВО ЯК СУЧАСНА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

У сучасних глобалізаційних умовах людство стоїть на новому етапі розвитку свого світогляду. Виникають нові галузі права, різного роду науки, а також, що є не менш важливим, навчальні дисципліни в вищих навчальних закладах. На сьогодні актуальним питанням є визначення гендерного права не лише як галузі права, а як навчальної дисципліни, яка формує уявлення людини не примітивно, за фактором належності до певної статі, а всебічно – про свої права як громадянина та особистості.

Нині світ давно відійшов від поняття «гендер» як приналежності до певної статі, наразі це більше вважається соціальною ознакою становлення себе у світі. Гендерне право – це не про визначення окремо чоловічого чи жіночого, а про свої індивідуальні потреби як особистості та громадянина в демократичній державі, мається на увазі: свобода висловлювання своїх думок, право на захист своїх прав, право на освіту, право на здорові умови праці тощо. Звідси слідує, що для того, аби людина могла використовувати норми чинного законодавства, вона має про них знати та бути обізнаною. Таким чином, виникає потреба викладання навчальної дисципліни «Гендерне право» в вищих навчальних закладах, для формування здорового світогляду громадян.

Для правильної побудови навчальної дисципліни, потрібно визначити: об'єкт, предмет, мету та завдання. Загалом об'єкт визначається як повна об'єктивна реальність яку дисципліна вивчає, та на що спрямовується процес її дослідження [1]. Такою об'єктивною реальністю є суспільні відносини громадян, що формуються на тлі державної політики. Тобто, демократичне ставлення до свідомого волевиявлення людей, через прийняття діючого правового законодавства, що не обмежує свободу особистості, а навпаки, якщо це не загрожує кордонам інших громадян. Отже, ми пропонуємо таке визначення об'єкта навчальної дисципліни – це суспільні відносини громадян, з приводу реалізації своїх гендерних потреб, закріплених законодавством.

Надалі слід детально розібрати і предмет навчальної дисципліни. Науково він інтерпретується як те конкретне, що дисципліна досліджує у своєму об'єкті: риси і якості явищ, зв'язки та відносини [1]. Таким чином, це є закономірності виникнення гендерних відносин та і їх розвиток в суспільно-правовому житті держави. Розкриваючи предмет детальніше слід говорити про це крізь призму таких питань: розкриття змісту гендерних відносин, їх регулювання, яке спрямоване на створення умов ефективного використання норм суспільством; визначення гендерних передумов при формуванні законодавчих актів

держави; дослідження євроінтеграційних процесів, які регламентують свободу особистості незалежно від приналежності до певного гендера; визначення напрямків удосконалення політики держави, спрямованої на відкидання радянського світогляду, наприклад, з приводу закріплення прав трансгендерів.

Метою навчальної дисципліни є ознайомити здобувачів вищої освіти з основними поняттями, якими оперує наука певної галузі права, розкрити положення вчень та показати особливості реалізації даного права в Україні, а також дати аналіз компаративного дослідження сучасності [2]. Звідси слідує, що метою саме навчальної дисципліни «Гендерне право» буде – розкрити поняття «гендер» та «гендерне право», дослідження сучасних вчень про дану галузь права, аналіз законодавства, що регулює дані суспільні відносини, а також порівняльно-правове дослідження світських та релігійних держав.

Не менш важливим є визначення завдань навчальної дисципліни. В загальному завданням є сформувати у людини новий погляд на наукову та суспільну проблему, так звану парадигму, яка потребує вирішення [2]. Саме тому, ми пропонуємо такі завдання: сформувати високий рівень правового світогляду не лише як юриста, а як громадянина; надати загальнотеоретичні знання в аспекті реалізації гендерного права; дослідити міжнародно-правовий досвід захисту гендерних прав; визначити розбіжності закріплення гендерних прав у світській та релігійній державі; виявити прогалини регламентації даних суспільних відносин в Україні; охарактеризувати нові підходи до розуміння даної галузі права, особливо в аспекті євроінтеграції.

Отже, підсумовуючи вищевикладене, слід зауважити на тому, що впровадження даної дисципліни в вищих навчальних закладах є нагальною потребою, яка має бути задоволена. Оскільки, зараз як ніколи, ми маємо викоринити в собі радянський підхід, до того, що є лише чоловік і жінка, права і обов'язки яких діляться відповідно до статі. Європейські країни давно відійшли від таких примітивних стандартів, жінки спокійно можуть посісти трон монарха та нести на собі важку ношу розв'язання державних питань, а чоловіки можуть бути їх консортами, або наприклад, жінки на рівні з чоловіками займають посади в керівних міжнародних інституціях чи державних органах, і в цьому давно немає нічого нового. Війна показала примітивну гендерну політику країни-агресора, оскільки в їхніх лавах військовослужбовців фактично немає жінок, це лише ще раз ілюструє вузький радянський світогляд, який росія не змогла відкинути.

Ми – покоління, яке формує нову правову Україну, і нам є до чого прагнути. Саме тому викладання даної навчальної дисципліни зробить нашу державу ще більше євроорієнтованою та акультурованою правильними цінностями.

Список використаних джерел:

1. Економіка праці й соціально-трудові відносини : підручник.
URL: <https://buklib.net/books/21963/> (дата звернення: 04.05.2023).

Боброва Тетяна Анатоліївна Правовідповідність у контексті здійснення негативної правотворчості	102
Дараган Євген Олександрович Кодифікація права як засіб вдосконалення правового регулювання	104
Білоус Ольга Анатоліївна Гендерне право як сучасна навчальна дисципліна	107
Лисик Максим Анатолійович Питання правозаконності у врученні повісток громадянам під час воєнного стану.	109
Врона Христина Андріївна Сакральне у сприйнятті сучасної держави	111

СЕКЦІЯ 3

ІСТОРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Аніщук Ніна Володимирівна Внесок Валтазара Богішича у дослідження інокоштини та задруги: історико-правовий аспект.	116
Діяковська Мажена Вплив римського права на розвиток права у Польщі доби Ренесансу.	118
Єфремова Наталя Володимирівна, Корнієнко Ірина Валеріївна До питання педагогічної діяльності Миколи Миколайовича Розенталя в Одеській юридичній школі	121
Sugatska Nataliia, Kalitseva Olena Historical legal documents of ancient Olbia	124
Шершенькова Вікторія Анатоліївна Правове регулювання сімейних відносин в Україні (70–80-ті рр. XX ст.)	126
Остапенко Тимур Олександрович Щодо характеристики принципів дослідження системи законодавства про державні злочини на українських землях у післяреволюційний період	130
Домбровський Олексій Ярославович Правове забезпечення репродуктивних процесів у Швейцарії: історичний аспект	133
Семенова Альбіна Павлівна Проблеми уніфікації аліментного законодавства на українських землях в складі Другої Речі Посполитої	136